

at faa den ene. Derfor vil jeg for mit Vedkommende henstille, at man, hvis det skulde vise sig, at der var bedst Udsigt til at skaffe Penge til den af mig nævnte Bane, vedtager denne, hvis der ikke er Mulighed for at skaffe Penge til den i Lovforslaget nævnte Bane. Altsaa, jeg skal ikke dømme de to stridende Parter imellem, men jeg vil i alt Fald for mit Vedkommende bidrage til, at de, der ere i Stand til at skaffe Penge og opfylde Betingelserne i den eventuelle Lov, maa faa en Bane og ikke skulle forhindres fra at faa den, naar de kunne skaffe Penge. Men der er en Paragraf i dette Lovforslag, som er af særlig Interesse for Landboerne. Det forbauser mig i højeste Grad, især naar vi se hen til, hvad der her i Tinget blev vedtaget i Fjor om Jærnbanerregler. Der staar, at Ekspropriationen af de til Baneanlægene fornødne Grunde m. m. foretages i Henhold til Reglerne i Forordningen af 5te Marts 1845. Nu vide vi jo, at foruden Reglerne i Forordningen af 5te Marts 1845 have vi givet Regler i Loven af 10de Marts 1861, og de ere i højeste Grad forskellige. Den Paragraf i Forordningen af 1845, som omhandler den Kommission, der skal nedsættes til at bedømme den Ford. som skal tages til Banerne, er af allerstørste Betydning for Befolkningen. Naar der skal tages Ford til offentlig Brug, er det ikke mere end billigt, at der gives fuld Erstatning derfor, altsaa at der i Virkeligheden ikke sker nogen Uret. Efter Forordningen af 1845 er det saaledes, at de paagældende Lodbjere ikke have delegerede i den Kommission, der skal nedsættes, hvormod de i Henhold til Loven af 1861 have deres delegerede med, som kunne tale deres Sag, og det er jo den naturlige Ting af Verden, at de have dem, naturligvis inden for en lovlig Begrænsning, som gør, at Kommissionens Sammensætning er en saadan, at vedkommende Lodbjere aldrig kunne være i Flertal. Det var ogsaa Grunden til, at de, der i Fjor sad i Udvalget og lavede Regler i Almindelighed for saadanne Tilfælde, fik vedtaget i §. 6, at Ekspropriationen skulde foregaa i Henhold til Loven af 1861. Nu siger jeg, at det forundrer mig i højeste Grad, at de 12 ærede Medlemmer ikke have skaffet os, i alt Fald os Landboere, den Betyggelse, der kunde ligge i, at Ekspropriationen skulde foregaa efter Loven af 1861. Derfor haaber jeg, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne vil være enig med mig i, at vi Landboere virkelig maa stille det Krav, at en saadan Paragraf som den §. 6, der i Fjor blev vedtaget ved 3dje Behandling af Lovforslaget om almindelige Regler for

Jærnbanerne, maa blive optagen i denne Lov; hvis vi skulle have en Lov om almindelige Regler. Havde det blot været en enkelt Jærnbane, der var Tale om, kunde man endda maasse have ladet det gaa, men naar vi skulle lave en Lov, der skulde give almindelige Regler for det hele, vil det være aldeles urigtigt, om vi ikke fik Bestemmelserne af 1861 satte ind i Stedet for den af 1845. Jeg tror navnlig, at mine ærede Standsfæller, om jeg saa maa sige, her i Salen alle ville være enige om, at det er en naturlig, billig og rimelig Fordring og i det hele taget et Forlangende, som Folketinget i Fjor har godkendt.

Ja, saa er der det store Spørgsmaal, som den sidste ærede Taler kom ind paa, Spørgsmaalet om Statslaan. Det gaar med Lovforslaget, tror jeg, som det gik med den ærede Ordførers Tale, at det vigtigste er det, som ikke staar i Loven, ligesom det vigtigste er det, som ikke blev sagt. Nu høre vi jo den ene Serimiade efter den anden fra Medlemmer fra den anden Side, der staa op og lave det ene store Strømmebillede efter det andet om, hvordan Statskassen ser ud, at Penge er der omtrent ingen af, og dersom vi gaa ind paa en saadan Lov, vil der udkræves en saadan Udskrivning, at det aldeles ikke vil være muligt at kunne udføre Loven. Det skulde de Herrer have tænkt paa lidt før, det er temmelig sildt nu at komme og lade saa bedrøvelige og betragende over den tomme Statskasse, efter at de have tiljublest det Princip Bisald, hvorefter der er øst Million efter Million ud, som der ikke var bevilget en eneste Dre af. Vi maatte jo dog være en ganske mærkelig Opposition her i dette Land (Ufrydelse) — det vil jeg sige med det ærede Medlems Tilladelse — hvis vi ikke ved en Lejlighed som denne, hvor Højre staa op og udmaler med meget levende Farver, hvordan vor finansielle Status er, og udmaler for os, at hvis vi nu fulgte dette Lovforslag, vilde det være aldeles urimeligt og umuligt at opfylde de Betingelser og Forpligtelser, som en saadan Lov medførte, en Tale, der desværre er alt for sand; thi der er jo ikke mange Penge i Kassen — jeg siger, vi maatte være en ganske mærkelig Opposition, dersom vi saa ikke sagde til de Herrer: Ja, hvorfor er det saaledes? Det er ikke, fordi vi have faaet Love, vedtagne af Rigsdagen og stadfæstede af Kongen, at Statskassen er bleven tom, men fordi vi have faaet Penge øst ud paa en Maade, som er ganske stridende mod de Retligheder, som vi mene, at Rigsdagen har sammen med Kongemagten. Under saadanne Forhold kunne de Herrer jo let forstaa, at